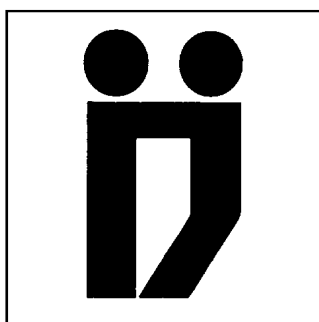

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením za rok 2021

Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením (VVOZP)

Datum a způsob vzniku:

08.05.1991
usnesením vlády ČR č. 151 o zřízení Vládního výboru
pro zdravotně postižené občany

**Poslední aktualizace
statutu:**

10.06.2019
usnesením vlády ČR č. 410, kterým byl schválen
Statut Vládního výboru pro osoby se zdravotním
postižením (dále jen „Výbor“) tvořící přílohu tohoto
usnesení

I. PŘEDSEDA A ČLENOVÉ

funkce, doba členství, náplň činnosti - členství v odborných a pracovních skupinách

I.1. Předseda

Ing. Andrej BABIŠ
předseda vlády ČR

předsedou Výboru
od 13.12.2017
do 17.12.2021

prof. PhDr. Petr FIALA, Ph.D., LL.M.
předseda vlády ČR

od 17.12.2021

Předseda Výboru odpovídá za činnost Výboru vládě. Svolává a řídí zasedání Výboru.

Předseda Výboru dále zejména: a) jmenuje a odvolává členy Výboru;

b) podepisuje mimořádně závažné dokumenty a předává Ceny Výboru.

I.2. Výkonná místopředsedkyně

prof. JUDr. Helena VÁLKOVÁ, CSc.
zmocněnkyně vlády pro lidská práva

výkonná místopředsedkyně Výboru,
předsedkyně Řídícího výboru Národního
rozvojového programu mobility pro všechny
od 20.05.2019

Výkonný místopředseda Výboru odpovídá za činnost Výboru předsedovi Výboru. V případě nepřítomnosti předsedy řídí zasedání Výboru. Dále zejména

a) řídí operativně činnost Výboru;

b) podepisuje stanoviska, doporučení a další materiály Výboru;

c) předkládá materiály Výboru k projednání vládě;

d) předkládá členům Výboru ke schválení plán práce Výboru a k projednání návrhy materiálů Výboru;

e) rozhoduje o zřízení či zrušení odborné skupiny Výboru, jmenuje a odvolává jejího předsedu a členy;

f) řídí činnost sekretariátu Výboru.

I.3. Členky a členové

Jméno a funkce v reprezentované organizaci:

Funkce ve Výboru
a odborných
skupinách:

Členem od: (do:)

Ing. Robert PLAGA, Ph.D.
ministr školství, mládeže a tělovýchovy

místopředseda

od 13.12.2017
do 17.12.2021

Mgr. Petr GAZDÍK
ministr školství, mládeže a tělovýchovy

místopředseda

od 17.12.2021

doc. MUDr. Jan BLATNÝ, Ph.D.
ministr zdravotnictví

místopředseda

od 29.10.2020
do 07.04.2021

prof. MUDr. Petr ARENBERGER, DrSc., MBA, FCMA
ministr zdravotnictví

místopředseda

od 07.04.2021
do 25.05.2021

Mgr. et Mgr. Adam VOJTĚCH ministr zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimil VÁLEK, CSc., MBA, EBIR ministr zdravotnictví	místopředseda	od 26.05.2021 do 17.12.2021
	místopředseda	od 17.12.2021
Dipl.-Pol. Jana MALÁČOVÁ, MSc. ministryně práce a sociálních věcí Ing. Marian JUREČKA ministr práce a sociálních věcí	místopředsedkyně	od 30.07.2018 do 17.12.2021
	místopředseda	od 17.12.2021
Mgr. Václav KRÁSA předseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR	místopředseda Výboru a místopředseda Řídícího výboru Národního rozvojového programu mobility pro všechny	od 30.03.1998 místopředsedou od 17.11.2002
Za nepřítomnosti předsedy i výkonného místopředsedy Výboru řídí zasedání některý z místopředsedů.		
Ing. Lenka HLUBUČKOVÁ náměstkyně ministra dopravy		od 01.12.2020
Ing. Marie BÍLKOVÁ náměstkyně ministryně financí		od 12.10.2020 do 17.12.2021
Mgr. Milan NĚMEČEK, Ph.D. náměstek ministra kultury		od 29.06.2020
Ing. Marcela PAVLOVÁ náměstkyně ministryně pro místní rozvoj		od 22.02.2018 do 31.10.2021
JUDr. Martina Děvěrová, MPA státní tajemnice, Ministerstvo průmyslu a obchodu		od 20.05.2019
Mgr. Svatopluk POHOŘELÝ vedoucí oddělení základního a základního uměleckého vzdělávání, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		od 29.02.2016
MUDr. Mgr. Dita MLYNÁŘOVÁ, LL.M. ředitelka odboru zdravotní péče, Ministerstvo zdravotnictví		od 10.12.2020 do 24.03.2021

Mgr. Zuzana JENTSCHKE STÖCKLOVÁ náměstkyně ministryně práce a sociálních věcí		od 18.02.2020 do 31.12.2021
RNDr. Josef POSTRÁNECKÝ státní tajemník, Ministerstvo vnitra		od 29.06.2020
Ing. Mgr. Petr BĚHUNEK místopředseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR		od 31.05.2016
Mgr. Jiří MORÁVEK místopředseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR	* člen Řídícího výboru Národního rozvojového programu mobility pro všechny * člen Odborné skupiny pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením	od 13.06.2001
Mgr. Jan UHERKA místopředseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR		od 28.11.2008
Jiří VENCL místopředseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR	* předseda Odborné skupiny pro regionální rozvoj	od 04.07.2012
Ing. Karel RYCHTÁŘ místopředseda Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR ředitel Odboru výrobních družstev invalidů Svazu českých a moravských výrobních družstev	* předseda Odborné skupiny pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením	od 03.11.2011
JUDr. Pavel PTÁČNÍK vedoucí sekretariátu Výboru	* člen Řídícího výboru Národního rozvojového programu mobility pro všechny * předseda Odborné skupiny pro sociální politiku * člen Odborné skupiny pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením	od 15.02.2004
Mgr. Ivana AMBROSOVÁ předsedkyně Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z.s.		od 10.06.2019

Andrea BRZOBOHATÁ, MBA poslankyně Parlamentu České republiky NO FOOT NO STRESS, z.s.		od 10.06.2019
Marta PEČEŇOVÁ předsedkyně Za sklem o.s.	* předsedkyně Odborné skupiny pro koncepční řešení problematiky života osob s poruchou autistického spektra	od 10.06.2019
Mgr. Václav POLÁŠEK Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR		od 10.06.2019
Mgr. et Bc. Alexandr ZVONEK, Ph.D. Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky Masarykovy univerzity v Brně, Teiresiás		od 10.06.2019

Veřejný ochránce práv je jako nezávislý orgán zabývající se systematicky problematikou práv osob se zdravotním postižením a jejich naplňováním stálým hostem Výboru s hlasem poradním. Veřejný ochránce práv JUDr. Stanislav Křeček pověřil dne 09.03.2020 Mgr. Moniku Šimůnkovou, zástupkyni veřejného ochránce práv, zastupováním na jednáních Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením.

II. ZAMĚSTNANCI – SEKRETARIÁT

JUDr. Pavel Ptáčník

funkce: vrchní vládní rada, vedoucí sekretariátu Výboru a právník Výboru

hlavní odpovědnosti: - řídí odborně a věcně Oddělení sekretariátu Vládního výboru pro zdravotně postižené občany;
- tvoří návrhy koncepčně nových právních předpisů s celostátní působností nebo právních úprav věcí dosud zákony neupravených, komplexně je posuzuje v připomínkovém řízení nebo k nim zpracovává zásadní stanoviska;
- připomínkuje nové i novelizované obecné právní předpisy z hlediska jejich dopadu na občany se zdravotním postižením a účastní se vypořádání připomínek;
- spolupracuje s výbory pro sociální politiku a zdravotnictví Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR;
- poskytuje odborné konzultace z oblasti právní ochrany osob se zdravotním postižením.

Mgr. Martina Jelínková

funkce: vládní rada, tajemnice Výboru

hlavní odpovědnosti: - samostatně a koncepčně řeší, koordinuje a metodicky usměrňuje vyhodnocování účinnosti celostátně platných národních plánů podpory a integrace osob se zdravotním postižením;

- koncepčně se podílí na novelizacích a tvorbě nových národních plánů pro osoby se zdravotním postižením;
- samostatně připravuje odborné podklady pro jednání Vládního výboru pro zdravotně postižené občany na základě námětů rezortů a organizací osob se zdravotním postižením a připravuje návrhy usnesení;
- organizačně zajišťuje zasedání Výboru a zpracovává výsledky jednání;
- samostatně připravuje odborné podklady pro jednání odborných a pracovních skupin Výboru na základě námětů jejich členů a organizací osob se zdravotním postižením a organizačně zajišťuje jejich zasedání;
- organizačně zajišťuje Cenu Výboru za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a další akce Výboru;
- účastní se akcí pořádaných organizacemi osob se zdravotním postižením a jednání s nimi;
- provádí rešerše ohlasů činnosti Výboru a spolků osob se zdravotním postižením i obecně témat zdravotního postižení v médiích;
- podílí se na administraci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených;
- odpovídá za aktualizaci webových stránek Výboru.

Mgr. Blanka Espinoza

funkce: vládní rada, tajemnice Řídícího výboru Národního rozvojového programu mobility pro všechny

- hlavní odpovědnosti:
- posuzuje návrhy koncepčně nových právních předpisů s celostátní působností v připomínkovém řízení;
 - zpracovává koncepci a zajišťuje činnost Národního rozvojového programu mobility pro všechny;
 - organizačně a administrativně zajišťuje fungování orgánů Národního rozvojového programu mobility pro všechny (Řídící výbor, Hodnotitelská komise);
 - poskytuje osobní a telefonické konzultace zástupcům územních samospráv při předkládání záměrů bezbariérových tras, zpracovává propagační materiály a pravidelně aktualizuje metodickou příručku Národního rozvojového programu mobility pro všechny;
 - monitoruje a posuzuje normativní akty EU a další mezinárodní dokumenty vztahující se k problematice osob se zdravotním postižením;
 - je zástupcem sekretariátu Výboru v High Level Group on Disability (Odborná skupina pro otázky zdravotního postižení) při EK;
 - samostatně vede zahraniční agendu sekretariátu – vyřizuje korespondenci v anglickém jazyce;
 - samostatně vyřizuje korespondenci podnětů občanů i právnických osob;
 - podílí se na administraci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených.

Olga Vlastová, MSc.

funkce: vládní rada, tajemnice dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením

hlavní odpovědnosti:

- stanovuje jednotné celostátní postupy a zásady poskytování dotací, včetně vyhodnocování projektů v oblasti působnosti sekretariátu Výboru a odboru lidských práv a ochrany menšin;
- připravuje návrhy na zaměření finanční podpory z prostředků rozpočtu Úřadu vlády ČR v oblasti podpory veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených;
- zajišťuje tvorbu a realizaci dotačních řízení v působnosti sekretariátu Výboru;
- spolupracuje s odborem interního auditu a kontroly na provádění kontrol u příjemců dotací;
- podílí se na zpracování každoroční Výroční zprávy Výboru a státního závěrečného účtu;
- podílí se na zajištění spolupráce s jinými orgány veřejné správy, spolky a dalšími organizacemi zdravotně postižených.

Bc. Markéta Skalská

(dohoda o pracovní činnosti v rozsahu 80 hodin měsíčně, druhá dohoda o pracovní činnosti v rozsahu 60 hodin měsíčně)

hlavní odpovědnosti:

- vede agendu sekretariátu Výboru;
- vede jednání a vyřizuje podání v záležitostech osob se zdravotním postižením;
- informuje organizace osob se zdravotním postižením o změnách v legislativě týkajících se jejich problematiky;
- působí jako asistentka nevidomého JUDr. Pavla Ptáčníka.

III. PŘEHLED ČINNOSTI

Činnost Výboru a jeho sekretariátu byla v roce 2021 ovlivněna epidemií COVID-19, docházelo zejména k rušení plánovaných akcí Výboru, k přechodu na telefonická a online jednání, k omezení tuzemských i zahraničních služebních cest apod.

III.1. Zasedání – projednávaná témata

Online zasedání 18.03.2021

1. Výroční zpráva Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením za rok 2020,
2. Situace v podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením po zvýšení minimální mzdy a v prostředí pandemie – možná řešení,
3. Legislativní úpravy související s pravidly pro získání řidičského oprávnění u osob se sluchovým postižením, především těch, které souvisí s řízením motorového vozidla v pracovněprávním vztahu, nebo by bylo řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti,
4. Stav realizace Strategie reformy psychiatrické péče,
5. Odpovědnost vlády ČR za informování občanů se specifickými komunikačními potřebami,

6. Průzkum zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve vybraných úřadech státní správy,
7. Informace zástupkyně veřejného ochránce práv o monitorování práv osob se zdravotním postižením v roce 2020,
8. Různé.

V rámci prvního bodu Výbor projednal a schválil Výroční zprávu Výboru za rok 2020. Výroční zpráva obsahuje zejména přehled členek a členů Výboru, zaměstnanců sekretariátu, zasedání Výboru a jeho odborných skupin včetně projednávaných témat, dokumentů připravených Výborem a schválených vládou ČR, výdajů za rok 2020 a dalších činností.

Dalším tématem jednání byla aktuální situace v podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením po zvýšení minimální mzdy a v prostředí pandemie. Výbor přijal usnesení, ve kterém doporučuje Ministerstvu práce a sociálních věcí a vládě ČR navrhnout a schválit nařízení vlády, kterým by došlo ke zvýšení maximální částky příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Třetí bod jednání řešil legislativní úpravy související s pravidly pro získání řidičského oprávnění u osob se sluchovým postižením. Výbor svým usnesením požádal, aby ministerstva zdravotnictví a dopravy projednala se zástupci lidí se sluchovým postižením vhodné úpravy zákonů a souvisejících právních předpisů vztahujících se k získávání a držení oprávnění k řízení motorových vozidel osobami se sluchovým postižením.

Ve čtvrtém bodu jednání zástupkyně Ministerstva zdravotnictví představila stav realizace Strategie reformy psychiatrické péče, Výbor na svých zasedáních pravidelně monitoruje, jak probíhá její implementace a jaké kroky byly v této oblasti učiněny.

Obsahem pátého bodu bylo téma odpovědnosti vlády ČR za informování občanů se specifickými komunikačními potřebami. V usnesení, které Výbor k tomuto bodu přijal, se Výbor obrací na vládu ČR s žádostí o podporu požadavků občanů se specifickými komunikačními potřebami, pokud jde o zpřístupnění tiskových konferencí a dalších důležitých veřejných prohlášení k nouzovému stavu, s cílem zlepšit informovanost těchto uživatelů a posílit tak jejich důvěru ve fungování přijímaných opatření.

V rámci šestého bodu zazněla informace zástupkyně veřejného ochránce práv o nejdůležitějších aktivitách, kterými se Kancelář veřejného ochránce práv v roce 2020 ve prospěch osob se zdravotním postižením zabývala. Výbor se ve svém usnesení obrátil na výkonnou místopředsedkyni Výboru a zmocněnkyni vlády pro lidská práva s žádostí, aby v rámci svých kompetencí upozornila na naléhavou potřebu projednat ještě v tomto volebním období návrh na ratifikaci Opčního protokolu k Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením.

Na závěr bylo řešeno projednávání poslaneckého návrhu novely zákona o sociálních službách, který nezahrnuje požadavky organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením.

Zasedání 24.06.2021

1. Kontrola úkolů uložených v souvislosti s projednávanými body na předchozích zasedáních:
 - Dopady nové právní úpravy vymezení a podmínek provozu elektrických vozíků v silničním zákoně,

- Parkovací místa pro osoby se zdravotním postižením - parkovací průkazy a vyhrazená parkovací stání,
 - Legislativní úpravy související s pravidly pro získání řidičského oprávnění u osob se sluchovým postižením, především těch, které souvisí s řízením motorového vozidla v pracovněprávním vztahu, nebo by bylo řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti,
2. Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015-2020 v roce 2020 a jeho celkové zhodnocení,
 3. Vyhlášení Ceny VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a fotografické soutěže,
 4. Průzkum zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve vybraných úřadech státní správy,
 5. Příprava vyhlášky o přístupnosti prostředí pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace v souvislosti s novým stavebním zákonem,
 6. Uznání průkazu OZP jako identifikačního osobního dokladu,
 7. Informace o průběhu a výsledcích dotačního řízení programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených pro rok 2021,
 8. Informace o naplňování Národního rozvojového programu mobility pro všechny v roce 2020,
 9. Různé.

Nejdříve proběhla kontrola úkolů uložených v souvislosti s projednávanými body na předchozích zasedáních.

V souvislosti s naplněním úkolu „Dopady nové právní úpravy vymezení a podmínek provozu elektrických vozíků v silničním zákoně“ byla ve spolupráci Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Českou obchodní inspekci, Státním ústavem pro kontrolu léčiv a Ministerstvem dopravy vytvořena publikace „Průvodce regulatorními pravidly pro oblast elektrických vozíků“, jejímž hlavním cílem je usnadnit spotřebitelům správný výběr elektrického vozíku, ale také pomoci výrobcům, dovozcům a distributorům s uvedením těchto výrobků na trh. Jedinečnost publikace spočívá v tom, že se jedná o vůbec první manuál svého druhu v České republice, který poskytuje ucelený přehled regulatorních norem a související výklad z pohledu ochrany spotřebitele, financování z veřejného zdravotního pojištění, či využití elektrických vozíků na pozemních komunikacích. V návaznosti na uvedenou publikaci natočilo Ministerstvo průmyslu a obchodu v součinnosti s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR a ostatními spolupracujícími subjekty (MD, ÚNMZ, ČOI a SÚKL) medailonky (odborné přednášky), v nichž se přednášející věnují oblasti právních předpisů a regulatorních prostředků k problematice kategorizace elektrických vozíků pro těžce pohybově postižené podrobněji. Manuál i odborné přednášky jsou umístěny na webových stránkách MPO, NRZP ČR i ostatních kooperujících subjektů.

V rámci druhého bodu Výbor projednal a schválil Zprávu o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015-2020 v roce 2020 a jeho celkové zhodnocení.

Následně Výbor vyhlásil 28. ročník Ceny VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a fotografickou soutěž na téma Děti a zdravotní postižení.

Ve čtvrtém bodu jednání byl představen Průzkum zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve vybraných úřadech státní správy. Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015-2020 stanovil ve svém opatření 13.9 povinnost ústředním orgánům státní správy usilovat o podporu přímého zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Za tímto účelem realizoval sekretariát VVOZP tento průzkum.

Dalším tématem jednání byla příprava vyhlášky o přístupnosti prostředí pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace v souvislosti s novým stavebním zákonem. Výbor svým usnesením požádal ministryni pro místní rozvoj, aby k přípravě prováděcích právních předpisů k novému stavebnímu zákonu byli přizváni odborníci na bezbariérové užívání staveb zastupující organizace osob se zdravotním postižením.

Šestý bod řešil možnost uznání průkazu osoby se zdravotním postižením jako identifikačního osobního dokladu.

V rámci sedmého bodu zazněla informace o průběhu a výsledcích dotačního řízení programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených pro rok 2021, který je realizován Úřadem vlády. Celkem bylo rozděleno 24.157.049 Kč.

Na závěr byla podána informace o naplňování Národního rozvojového programu mobility pro všechny v roce 2020, která byla připravena na základě zpráv resortů a institucí o financování a realizaci záměrů bezbariérových tras předložených v rámci tohoto programu.

Zasedání 21.10.2021

1. Pravidla pro výběr kandidáta za ČR na člena Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením,
2. Změna Jednacího řádu Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením,
3. Průzkum přístupnosti vysokých škol pro osoby se zdravotním postižením,
4. Novelizace zákona o sociálních službách - Sněmovní tisky 1143, 1144 a 1237,
5. Porušování práv dětí s PAS/zákonných zástupců a dospělých osob s PAS ze strany ministerstev spravedlnosti, vnitra a zdravotnictví,
6. Aktuální informace ohledně monitorování práv osob se zdravotním postižením ve vazbě na článek 27 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením – práce a zaměstnávání,
7. Informace o aktuálním stavu realizace projektu Úřadu práce ČR Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
8. Širší diskuse k problematice zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
9. Zajištění financování Národního rozvojového programu mobility pro všechny pro rok 2022 Ministerstvem zdravotnictví,
10. Stížnost na neetické jednání MUDr. Jaroslava Matýse v souvislosti s pořadem Infiltrace – Obchod s nadějí České televize,
11. Různé.

Nejdříve byla projednána a následně schválena Pravidla pro výběr kandidáta za ČR na člena Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením, která vypracoval sekretariát Výboru ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvem práce a sociálních věcí a Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

V rámci druhého bodu Výbor schválil změnu Jednacího řádu Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením, šlo pouze o terminologické úpravy související se změnou názvu Výboru a dotačního programu tak, aby byl Jednací řád v souladu se směrnicí vedoucího Úřadu vlády ČR o poskytování neinvestičních dotací k financování programů v oblasti lidských práv.

Následně byl představen Průzkum přístupnosti vysokých škol pro osoby se zdravotním postižením, který realizoval sekretariát Výboru na základě opatření z Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021-2025.

Tématy dalších bodů jednání byla novelizace zákona o sociálních službách, která byla projednávána v Senátu, a porušování práv dětí a dospělých s poruchou autistického spektra ze strany některých ministerstev.

V šestém bodu jednání podal zástupce Kanceláře veřejného ochránce práv aktuální informace ohledně monitorování práv osob se zdravotním postižením ve vazbě na článek 27 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, který se týká práce a zaměstnávání.

Dále zazněla informace o aktuálním stavu realizace projektu Úřadu práce ČR Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením a proběhla širší diskuse k problematice zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Devátý bod řešil zajištění financování Národního rozvojového programu mobility pro všechny (dále jen NRPM) pro rok 2022 Ministerstvem zdravotnictví. Dle schváleného Vládního plánu financování NRPM na období 2016–2025 jsou resorty povinny každoročně vyčlenit na zajištění úkolů NRPM finanční prostředky, a to v rámci limitů ve svých rozpočtech a střednědobých výhledech příslušných rozpočtových kapitol. Ministerstvo zdravotnictví je tak povinno každý rok vyčlenit částku 10 mil. Kč na zajištění financování odstraňování bariér v budovách zařízení zdravotních služeb.

Na závěr byla projednávána stížnost na neetické jednání v souvislosti s pořadem Infiltrace – Obchod s nadějí České televize.

Zápisy ze zasedání jsou uveřejněny na internetových stránkách Výboru.

III.2. Odborné a pracovní skupiny

Odborná skupina pro sociální politiku

vznikla usnesením Výboru dne 01.10.2002. Předsedou je JUDr. Pavel Ptáčník. Úkolem skupiny je především rozpracovávání témat, která jsou klíčová pro úspěšný průběh transformace sociálních služeb z hlediska potřeb osob se zdravotním postižením. Do působnosti skupiny rovněž náleží další témata týkající se sociální politiky státu a územních samospráv ve vztahu k osobám se zdravotním postižením.

V současné době skupina nevykazuje aktivní činnost.

Odborná skupina pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením

vznikla usnesením Výboru dne 22.05.2003 pod názvem Meziresortní konzultativní tým pro koncepční řešení problematiky motivace a pracovního uplatnění osob se zdravotním postižením s účastí zástupců tripartitních partnerů. Ke změně názvu došlo 21.05.2007 usnesením Výboru. Předsedou skupiny je Ing. Karel Rychtář, místopředseda Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR. Náplní práce skupiny je iniciovat, případně navrhnout a doporučovat kompetentním útvarům zodpovědných ministerstev okruh systémových změn v oblasti podpory pracovního uplatnění osob se zdravotním postižením.

Odborná skupina pro regionální rozvoj

byla ustavena usnesením Výboru ze dne 05.04.2004. Předsedou skupiny je Jiří Venc, místopředseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. Hlavním úkolem je pravidelně projednávat se zástupci krajů naléhavé obecné problémy lidí se zdravotním postižením a tvorbu a realizaci krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Členové a členky skupiny projednávali na zasedání v roce 2021 financování odborného sociálního poradenství v jednotlivých krajích, zejména se zaměřením na porovnání finanční podpory v roce 2021 s rokem 2020, specifická opatření krajů na podporu osob se zdravotním postižením v době pandemie COVID-19, téma zřízení pracovní skupiny, poradního sboru hejtmána či obdobného orgánu pro řešení problematiky osob se zdravotním postižením a jejich konkrétní činnost a další témata.

Zasedání: 25.05.2021

Odborná skupina pro vzdělávání

byla ustavena usnesením Výboru ze dne 05.04.2004. Aktuálně není jmenován předseda skupiny. Úkolem skupiny je především monitorovat a vyhodnocovat činnost subjektů podílejících se na zvyšování úrovně vzdělání osob se zdravotním postižením, k němuž došlo převodem řady kompetencí na orgány samosprávy v rámci decentralizace státní správy.

V současné době skupina nevykazuje aktivní činnost.

Odborná skupina pro koncepční řešení problematiky života osob s poruchou autistického spektra

byla ustanovena Výborem 28.11.2014 z důvodu obsáhlosti a provázanosti této problematiky, kterou je třeba řešit mezirezortně. Předsedkyní skupiny je Marta Pečeňová, předsedkyně spolku Za sklem o.s. Skupina se věnuje oblasti školství a sociální a zdravotní péče, jejími členy jsou proto zástupci dotčených ministerstev, výborů Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, odborníci na danou problematiku, zástupci neziskových organizací, sebeobhájci a obhájci práv osob s poruchou autistického spektra (dále jen „PAS“). Cílem skupiny je diskutovat, nacházet a předkládat řešení nejpalčivějších oblastí života osob s PAS a také nastavit funkční spolupráci v oblastech zasahujících do více rezortů.

Odborná skupina v roce 2021 především projednávala plnění Souboru opatření ke zlepšení situace života osob s PAS a jejich rodin. Zabývala se také průzkumy krizových linek, stomatologickou péčí o děti a dospělé s PAS i dalšími tématy.

Zasedání: 23.02.2021, 29.06.2021

Odborná skupina pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb

Výbor zřídil tuto skupinu dne 08.11.2016. Předsedkyní skupiny je Mgr. Nicole Fryčová. Skupina by měla sloužit k lepší koordinaci v oblasti governance accessibility, tedy mechanismů, díky kterým jsou veřejná správa a veřejné služby přístupné pro všechny občany se zvláštním zřetelem na lidi se zdravotním postižením. Členy této skupiny jsou zástupci rezortů, v jejichž gesci jsou oblasti dotčené problematikou governance accessibility, a zástupci organizací lidí se zdravotním postižením.

V roce 2021 se odborná skupina zabývala zejména směrnicí EAA o požadavcích na přístupnost výrobků a služeb, novou stavební legislativou a úpravou bezbariérového užívání staveb, vytvářením textů ve formátu Easy to read ve státní správě, přístupností voleb osobám se zdravotním postižením, dopadem koronaviru na osoby se zdravotním postižením a mnoha dalšími tématy.

Zasedání: 26.01.2021, 18.05.2021, 12.10.2021

Odborná skupina pro podporu osob s omezenou schopností právně jednat

byla zřízena usnesením Výboru dne 17.09.2020 na základě požadavků organizací zastupujících osoby s omezenou schopností právně jednat. Záměrem bylo vytvoření odborné platformy, která bude mapovat zejména využívání podpůrných opatření při narušení schopnosti zletilého člověka právně jednat upravených občanským zákoníkem, bude navrhnout efektivní sdílení dobré praxe a řešení v oblastech, kde je současná praxe nedostačující. Předsedkyní skupiny je Camille Latimier, ředitelka Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z.s. Členy odborné skupiny jsou zástupci soudů, poskytovatelů sociálních služeb, organizací zastupujících lidi se zdravotním postižením, veřejných opatrovníků, krajských metodiků a zainteresovaných rezortů.

Odborná skupina se v roce 2021 zabývala především zpracováním informačních materiálů pro veřejné i soukromé opatrovníky, podpůrce a zástupce člena domácnosti, zejména letáku o řízení o svéprávnosti, stanovením postupu pro tvorbu dalších letáků a materiálů k naplnění opatření 6.2.1. Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 a dalšími aktuálními tématy.

Zasedání: 23.06.2021, 07.10.2021

V rámci Národního rozvojového programu mobility pro všechny pracují:

Řídící výbor Národního rozvojového programu mobility pro všechny

je složen ze zástupců všech institucí, které se podílejí na financování komplexních bezbariérových tras. Byl ustaven usnesením vlády ČR ze dne 14.07.2004 č. 706. Svoji činnost zahájil v roce 2004. Předsedkyní Řídícího výboru je výkonná místopředsedkyně Výboru. Po předložení záměrů bezbariérových tras vždy v první fázi rozhoduje Řídící výbor o tom, které z nich vyřadí pro nesplnění formálních náležitostí, a které budou předány Hodnotitelské komisi Národního rozvojového programu mobility pro všechny k posouzení. Ve druhé fázi, na základě závěrů hodnocení, doporučuje/nedoporučuje záměry k financování v rámci programu.

Zasedání: 06.05.2021, 10.06.2021, 04.11.2021, 07.12.2021

Hodnotitelská komise Národního rozvojového programu mobility pro všechny

Do působnosti Hodnotitelské komise patří hodnocení předložených záměrů bezbariérových tras na základě kritérií programu a jejich předkládání Řídícímu výboru ke schválení. Předsedkyní Hodnotitelské komise je Ing. Dagmar Lanzová, zástupkyně Národní rady osob se zdravotním postižením ČR.

Zasedání: 27.05.2021, 25.11.2021

V souvislosti s oceněním publicistických prací je každoročně jmenována **Porota pro hodnocení prací přihlášených do soutěže o Cenu Výboru za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení**, která hodnotí přihlášené práce a vybírá tři nejlepší v každé ze tří soutěžních kategorií, případně navrhuje udělit čestná uznání. Je vždy ustanovena pro příslušný ročník, předsedu nemá. V roce 2021 měla porota 6 členů.

Zasedání: 11.10.2021, 09.11.2021

V roce 2021 Výbor vyhlásil **fotografickou soutěž Děti a zdravotní postižení**. Pro hodnocení děl této soutěže byla jmenována čtyřčlenná **porota**.

Zasedání: 18.11.2021

Oddělení sekretariátu Výboru se podílelo na administraci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením, který byl v roce 2021 jedním z dotačních programů administrovaných Odborem lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády ČR. Příslušným orgánem, který stanoví závazné postupy a pravidla při poskytování dotací v rámci tohoto programu, je vedoucí Úřadu vlády ČR. V rámci dotačního programu byla jmenována devítičlenná **Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením** (dále jen „Komise“). Předsedkyní Komise byla jmenována vedoucí Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny Mgr. Klára Jůnová. Komise posuzuje předložené projekty spolků, výsledky projednání žádostí o dotaci jsou podkladem pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Zasedání: 10.12.2020

III.3. Aktivity

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020

V roce 2021 Výbor poštěstě a naposledy monitoroval plnění Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 (dále jen „Národní plán“).

Národní plán obsahově i strukturou vychází z obecných zásad, na kterých je založena Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „Úmluva“). Pro zpracování dokumentu byly vybrány ty články Úmluvy, které jsou z hlediska vytváření rovnoprávného a nediskriminujícího prostředí pro lidi se zdravotním postižením nejdůležitější a nejaktuálnější v tomto sledovaném období.

Národní plán je rozdělen do samostatných kapitol v návaznosti na jednotlivé články Úmluvy. Každá kapitola pak vedle citace příslušného článku Úmluvy dále obsahuje stručný popis stávajícího stavu a cílů, kterých má být prostřednictvím opatření dosaženo, a soubor termínovaných a průběžných opatření včetně uvedení rezortu, který je za jejich plnění odpovědný.

Pravidla monitorování a vyhodnocování plnění opatření Národního plánu stanovují závazná pravidla a postupy k podávání každoročních hodnotících zpráv pro rezorty a další instituce.

Výbor připravil, projednal a schválil Zprávu o plnění opatření Národního plánu v roce 2020 a jeho celkové zhodnocení. Vzhledem k tomu, že platnost Národního plánu skončila v roce 2020, obsahuje materiál také celkové zhodnocení přínosu Národního plánu z pohledu jednotlivých resortů. K tomuto dokumentu přijala vláda ČR usnesení ze dne 23. srpna 2021 č. 730.

Ze 125 opatření, která se měla plnit průběžně nebo měla být splněna do 31. prosince 2020, bylo splněno nebo průběžně plněno 112 opatření, částečně splněno bylo 1 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 12 opatření.

Převážná většina z nesplněných opatření byla přenesena do nového Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025.

Mezi hlavní úkoly Ministerstva dopravy patřilo zejména zajištění přístupnosti veřejné dopravy. Požadavky na nově schvalované dopravní prostředky železniční a silniční dopravy jsou upraveny mezinárodní legislativou v kombinaci s technickými předpisy, ve sledovaném období došlo v této oblasti ke schválení mezinárodně platných standardů zpřisňujících požadavky na přístupnost nově vyráběných vozidel. Obnovou vozidlového parku tak dochází k postupnému rozšiřování počtu vozidel přístupných podle nejnovějších požadavků. Přístupnost železničních vozidel vyrobených dříve bude plně zajištěna v okamžiku, kdy tato vozidla projdou rekonstrukcí, nebo budou nahrazena novými splňujícími požadavky Nařízení č. 1300/2014/EU. Za účelem komplexního zajištění přístupnosti železniční dopravy jsou také systematicky upravována nádraží a nástupiště. Pro osoby se zrakovým postižením jsou na nástupiště průběžně umísťovány vodící linie, orientační hlasové majáčky a k dispozici jsou také hmatové štítky s informacemi v Braillově písmu.

Prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury bylo na základě Národního rozvojového programu mobility pro všechny na bezbariérové úpravy pěších tras za účelem zvýšení bezpečnosti v období 2015–2020 poskytnuto celkem 174 735 738,78 Kč.

Ministerstvo financí se v rámci plnění opatření Národního plánu zaměřilo především na osvětu a zlepšení podmínek pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Od roku 2015 jsou na ministerstvu aplikována cílená opatření na podporu vytváření rovných podmínek na pracovišti, byla rozšířena možnost flexibilních úvazků a pružné pracovní doby. V této oblasti byla také navázána spolupráce s Úřadem práce a zavedena byla i jednotná pravidla pro výběrová řízení

Ministerstvo financí dále pokračovalo v odstraňování bariér v budovách spadajících do jeho působnosti (např. vybudování bezbariérového přístupu na pracovišti generálního ředitelství cel v Plané u Českých Budějovic, bezbariérového vstupu do budovy v areálu VZSK Heřmanice či vybudování bezbariérové výcvikové haly v Kněževsi).

Mezi nejdůležitější úkoly Ministerstva kultury patřilo zejména pokračování ve zpřístupňování kulturních objektů a akcí pro osoby s různými druhy zdravotního postižení. Příspěvkové organizace MK jsou také motivovány k vytváření systému slev ze vstupného na kulturní akce a do kulturních objektů pro osoby se zdravotním postižením. Aktualizované přehledy o poskytovaných slevách jsou zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva kultury.

Ve vybraných památkových objektech jsou využívány moderní technologie umožňující zpřístupnění památkových objektů i návštěvníkům se zdravotním postižením, například tablety s průvodcem v českém znakovém jazyce, pro osoby se zrakovým postižením jsou pak vytvářeny haptické modely. V rámci významných investičních akcí jsou také v budovách realizovány bezbariérové úpravy.

Ministerstvo pro místní rozvoj plnilo zejména úkoly na úseku stavebního řádu, regionálního rozvoje, bytové politiky, cestovního ruchu či poskytování dotací pro nestátní neziskové organizace.

Odbor stavebního řádu v rámci vzdělávání a ověřování zvláštní odborné způsobilosti úředníků obecných stavebních úřadů na úseku územního rozhodování, stavebního řádu a vyvlastnění pořádal přednášky týkající se vyhlášky č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Realizováno bylo celkem 18 přednášek a proškolen bylo několik set úředníků obecných stavebních úřadů. Odbor stavebního řádu dále průběžně zpracovával metodické pomůcky k požadavkům na bezbariérové užívání staveb, za sledované období 2015–2020 bylo zveřejněno celkem 39 dokumentů.

K odstraňování bariér směřuje i řada dotačních programů MMR, např. podprogram Odstraňování bariér v budovách domů s pečovatelskou službou a v budovách městských a obecních úřadů a podprogram Euroklíč v rámci naplňování Národního rozvojového programu mobility pro všechny či program Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb.

Ministerstvo obrany se věnovalo především obecným úkolům vyplývajícím z Národního plánu, které se týkají osvěty a vzdělávání o problematice zdravotního postižení, podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením či odstraňování bariér v budovách. Problematika diskriminace a rovných příležitostí byla v uplynulém období také trvale začleněna do výuky studentů a studentek Univerzity obrany, Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy MO a také v rámci výuky v kurzech pro vyšší důstojníky.

Ministerstvo průmyslu a obchodu mimo společné obecné úkoly plnilo také specifické úkoly týkající se technických norem, požadavků univerzálního designu nebo podpory vývoje a výroby kompenzačních pomůcek. Postupně také naplňuje požadavky na přístupnost budov ve své správě, v uplynulém období byla např. ve všech rekonstruovaných výtazích instalována vizuální i akustická signalizace pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením.

Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo gestorem mnoha důležitých opatření Národního plánu v oblastech zaměstnávání či poskytování sociálních služeb. V uplynulém období došlo k významným změnám v oblasti sociálních služeb, byl intenzivně podporován proces transformace a deinstitucionalizace sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením včetně šíření osvěty. Nezávislý život osob se zdravotním postižením byl také podporován prostřednictvím dotačního řízení na zajištění provozu sociálních služeb. Dotace byly směřovány na služby, které podpořily samostatnost osob se zdravotním postižením a jejich setrvání v domácím prostředí. Vedle tohoto dotačního řízení MPSV podpořilo nové komunitní služby i prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a Integrovaného operačního programu.

Důležitým prostředkem ke zvýšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením je také realizace projektu Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce, jehož cílem je podpořit zaměstnávání těchto osob a zajištění spolupráce všech zainteresovaných subjektů.

K výrazné změně došlo také v oblasti nemocenského pojištění, a to k rozšíření podpory pečujících osob zavedením dlouhodobého ošetřovného a tím k usnadnění poskytování dlouhodobé péče v domácím prostředí.

Ministerstvo spravedlnosti v uplynulém období plnilo úkoly související s osvětou a vzděláváním o problematice osob se zdravotním postižením prostřednictvím vzdělávání soudců a státních zástupců v rámci Justiční akademie či zaměstnanců Vězeňské služby prostřednictvím Akademie VS ČR. Pro soudce byly pořádány i odborné semináře týkající se

např. řízení o podpůrných opatřeních a řízení ve věcech svéprávnosti či role soudce v prevenci závažných zásahů do práv osob žijících v institucích.

Ministerstvo spravedlnosti i podřízené organizace dlouhodobě podporují zaměstnávání osob se zdravotním postižením, za uplynulé období se podařilo výrazněji navýšit počet těchto zaměstnanců zejména u Vězeňské služby.

Opatření Národního plánu v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy směřovala ke zvýšení kvality vzdělávání a dalších služeb pro děti/žáky/studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. V této oblasti došlo k mnohým úpravám legislativních předpisů tak, aby bylo dosaženo co nejrovnějšího přístupu těchto dětí/žáků/studentů ke vzdělávání a podpoře jejich vzdělávání v rámci běžného vzdělávacího proudu. Kontinuálně se tak zvyšuje počet dětí/žáků/studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně lehkého mentálního postižení), kteří jsou zařazeni do vzdělávání v běžných školách.

Ministerstvo vnitra plnilo důležité úkoly související např. s prevencí kriminality ve vztahu k osobám se zdravotním postižením, zjednodušením tísňové signalizace k přivolání hlídky Policie ČR či zásahové jednotky HZS, ale také s legislativní i nelegislativní činností týkající se zajišťování přístupnosti veřejné správy.

Mezi nejvýznamnější přínosy v této oblasti patří zejména přijetí zákona č. 99/2019 Sb. o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. Jeho přijetím došlo k zapracování Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 ze dne 26. října 2016 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru do právního řádu České republiky. Zákon upravuje přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací spravovaných subjekty veřejné správy (např. ministerstvy, soudy či územními samosprávnými celky). Internetové stránky či mobilní aplikace těchto subjektů tak musí být přístupné i osobám se zdravotním postižením, které je mohou za pomoci asistivních technologií či specializovaných programů efektivně používat.

Jedním z dalších důležitých úkolů bylo vypracování metodiky pro tvorbu informačních materiálů a textů veřejné správy přístupných ve snadno čitelné a srozumitelné formě – ETR. Texty ve formě ETR jsou určeny pro osoby se sníženou schopností vnímání informací nebo jinou formou zdravotního postižení, kterým zjednodušená forma textu napomáhá ke správnému porozumění.

Ministerstvo zdravotnictví plnilo opatření, která směřovala především do oblasti zdravotních služeb a která byla zaměřena na legislativní i nelegislativní činnosti.

V rámci novely vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění vyhlášky č. 236/2013 Sb., došlo k doplnění povinných náležitostí zdravotnické dokumentace o informace o nezbytných kompenzačních pomůckách, které pacient používá, a o formách komunikace, které pacient se sluchovým postižením případně kombinovaným sluchovým a zrakovým postižením preferuje.

V rámci aktivit cílených na odstraňování bariér a rozvoj bezpečného a přístupného prostředí byla vytvořena analýza přístupnosti zdravotnických zařízení pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Významným výstupem bylo vytvoření plánů pro odstraňování zjištěných nedostatků. Rozvoj oblasti přístupnosti byl zajišťován také finanční podporou v rámci Národního rozvojového programu mobility pro všechny, jež Ministerstvo zdravotnictví realizuje prostřednictvím Programu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením.

Ministerstvo zemědělství v uplynulém období podporovalo projekty nestátních neziskových organizací zaměřených zejména na tvorbu a udržení pracovních míst na venkově, např. vytváření nových pracovních příležitostí pro OZP u místních zaměstnavatelů v zemědělství, na

podporu sociálních služeb na venkově (sociální aktivizace, sociální a pracovní rehabilitace prostřednictvím zemědělských činností) či na efektivnější sociální pomoc.

Ministerstvo zahraničních věcí se v rámci plnění úkolů Národního plánu věnovalo osvětě a vzdělávání o tématu zdravotního postižení, podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením a také odstraňování bariér v objektech v majetku ČR nebo v objektech pronajímaných v zahraničí.

Ministerstvo životního prostředí se v uplynulém období z pohledu plnění Národního plánu zabývalo především zpřístupňováním přírody osobám se zdravotním postižením. Klíčovou roli měly v této oblasti projekty správ národních parků a chráněných krajinných oblastí.

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 (dále jen „Národní plán“) byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 20. července 2020 č. 761.

Základním cílem a účelem Národního plánu je navázat na doposud realizovanou státní politiku v oblasti vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, pokračovat v prosazování a podpoře integrace osob se zdravotním postižením a prostřednictvím konkrétních opatření naplňovat jednotlivé články Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Národní plán je rozdělen do pěti částí. První, úvodní část, obsahuje základní informace vztahující se k tomuto strategickému dokumentu, dále účel a kontext vzniku Národního plánu, definici jeho uživatelů a základních používaných pojmů a upozorňuje také na nejdůležitější relevantní národní i mezinárodní dokumenty vztahující se k tomuto tématu. Druhá, analytická část, obsahuje definici řešené problematiky, revizi stávajících opatření, tj. zhodnocení plnění Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020, statistické údaje týkající se osob se zdravotním postižením a shrnuje předpokládaný vývoj v oblasti v případě, že by tento materiál nebyl přijat. Třetí část zahrnuje výčet 17 strategických oblastí podpory osob se zdravotním postižením, na které je Národní plán zaměřen. Jedná se o tyto oblasti: Obecné závazky a principy ochrany před diskriminací, Přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací, Přístupnost informací a služeb veřejné správy, Mimořádné události a krizové situace, Nezávislý život, Rovnost před zákonem a přístup ke spravedlnosti, Život v rodině, Vzdělávání a školství, Zdraví a zdravotní péče, Rehabilitace, Zaměstnávání osob se zdravotním postižením, Posuzování zdravotního stavu pro jednotlivé subsystemy sociálního zabezpečení, Pečující osoby, Participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na politickém a veřejném životě, Přístup ke kulturnímu dědictví, účast na kulturním životě a sportovních aktivitách, Statistické údaje a Koordinace a monitorování plnění Národního plánu. Vyjmenované oblasti svým obsahem navazují na jednotlivé články Úmluvy. V úvodu každé strategické oblasti je uveden článek nebo články Úmluvy, na které tato oblast navazuje, a stručný popis současné situace v ČR. Každá oblast obsahuje cíle, jichž má být v následujícím období dosaženo, soubor termínovaných a průběžných opatření včetně uvedení rezortů, které jsou za jejich plnění odpovědné, a indikátory monitorující jejich plnění. Čtvrtá, implementační část, uvádí subjekty, které se podílí na procesu implementace Národního plánu, a způsob, jakým bude implementace zajištěna. Uveden je také časový rozvrh plnění Národního plánu a zdroje financování. V závěrečné části materiálu je popsán postup jeho tvorby.

Za plnění jednotlivých opatření zodpovídají gestoři, případně spolugestoři, kterými jsou jednotlivé rezorty, do jejichž kompetence daná problematika náleží. Na některých opatřeních

se podílí i Výbor, organizace osob se zdravotním postižením a případně i další zainteresované subjekty. Plnění opatření Národního plánu v roce 2021 monitorovaly odborné skupiny Výboru i jeho sekretariát.

Národní rozvojový program mobility pro všechny

V roce 2021 byla Řídícím výborem Národního rozvojového programu mobility pro všechny (dále jen „NRPM“) vyhlášena 2 kola výzvy k předkládání záměrů bezbariérových tras pro města a obce s termínem realizace projektů v roce 2022, případně v následujících letech dle naplánovaného harmonogramu. V jarním kole s termínem uzávěrky do 15.04.2021 byly z celkového počtu 5 přihlášených záměrů bezbariérových tras schváleny a doporučeny Řídícím výborem NRPM k financování 2 záměry. V podzimním kole s termínem pro předkládání záměrů do 15.10.2021 bylo z 14 přihlášených záměrů schváleno a doporučeno k financování 7 záměrů bezbariérových tras. Celkem bylo tedy v roce 2021 z 19 přihlášených záměrů bezbariérových tras schváleno 9 záměrů. Jedná se o dva záměry města Mirošov, záměry měst Nové Město nad Metují a Tábor, záměr Plzeňského kraje a záměry obcí Dobrá, Hlohovec, Petrov a Tehovec.

Před každým kolem výzvy se uskutečnily na Úřadu vlády ČR konzultační dny k předkládaným záměrům bezbariérových tras (3 dny před jarní výzvou a 3 dny před podzimní výzvou), kterých se účastnila tajemnice Řídícího výboru NRPM Mgr. Blanka Espinoza, předsedkyně Hodnotitelské komise NRPM Ing. Dagmar Lanzová a Ing. arch. Jan Tomandl, který je členem Hodnotitelské komise NRPM za Výbor.

V roce 2021 byl Výbor v Řídícím výboru NRPM i v Hodnotitelské komisi NRPM zastoupen dvěma členy.

Online seminář Bezbariérová města a obce - zpřístupňování veřejných budov a komunikací prostřednictvím příspěvku ze státního rozpočtu

Sekretariát Výboru ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR uspořádal 18.02.2021 online seminář Bezbariérová města a obce, který byl určen pro zástupce měst a obcí pro představení NRPM.

Obsahem semináře bylo zejména seznámení s cíli a zaměřením NRPM, postupem při zpracovávání záměru bezbariérové trasy, nezbytnými náležitostmi předkládaných záměrů, možnostmi financování záměrů prostřednictvím příspěvků a dotací ze státního rozpočtu a nejčastějšími chybami a nedostatky, které se vyskytují při předkládání záměrů.

Cena Výboru za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení

Cena Výboru za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení (dále jen „Cena“) napomáhá zvýšit zájem médií o tuto problematiku a zlepšit kvalitu informací. Každoroční vyhlášení Ceny je uloženo opatřením 1.4.1 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025. Ceny jsou udělovány těm dílům, která nejlépe přibližují téma zdravotního postižení široké veřejnosti a pozitivně ovlivňují její přístup k lidem se zdravotním postižením. Sekretariát Výboru organizačně zajišťoval vyhlášení soutěže, přijímání prací a podmínky pro činnost poroty.

V roce 2021 byl vyhlášen a realizován XXVIII. ročník Ceny. Práce byly posuzovány ve třech kategoriích – rozhlasové, tiskové a televizní, všechny tři kategorie umožňovaly publikovat díla také prostřednictvím internetu. Termín uzávěrky pro přijímání prací byl

stanoven na 30.09.2021, k tomuto datu bylo přihlášeno a k posuzování přijato celkem 52 publicistických děl.

Přihlášené práce posuzovala šestičlenná nezávislá porota, každou kategorii hodnotili vždy 2 porotci. Hlavním kritériem při posuzování bylo to, jak může přihlášená práce oslovit širokou veřejnost, seznámit ji s tématem zdravotního postižení a pozitivně ovlivnit její přístup k lidem se zdravotním postižením.

V tiskové kategorii zvítězila Romana Procházková s článkem Ztracené a znovunalezené hlasy mých blízkých publikovaným v magazínu Dětský sluch, v televizní kategorii zvítězili Iva Tereza Grosskopfová a Josef Nekvasil za pořad Království pohody z cyklu Náš venkov odvysílaný v České televizi a v rozhlasové kategorii získala cenu Jana Kuklová za pořad Učit se a učit bez zraku z cyklu Studio Brno Radia Proglas.

Fotografická soutěž Děti a zdravotní postižení

Výbor vyhlásil v roce 2021 fotografickou soutěž Děti a zdravotní postižení. Hodnoceno bylo celkem 33 přihlášených fotografií. Porota, která rozhodovala o vítězích soutěže, byla složena ze zástupců Úřadu vlády ČR, Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR a fotografky. Ceny byly uděleny za fotografie, které nejlépe zachycují každodenní život dětí se zdravotním postižením a jejich aktivní přístup k životu.

Vítězkou se stala Markéta Nováková s fotografií Lucinka.

Vyhlášení výsledků Ceny a fotografické soutěže Děti a zdravotní postižení bylo zveřejněno 03.12.2021 na webových stránkách Úřadu vlády ČR v souvislosti s Mezinárodním dnem osob se zdravotním postižením. Slavnostní večer s předáváním ocenění se z důvodu epidemie COVID-19 nekonal.

Seminář pro žadatele v dotačních programech Úřadu vlády ČR v oblasti lidských práv pro rok 2022

Sekretariát Výboru spolu se sekretariáty dalších poradních orgánů vlády ČR, které spravují dotační programy, uspořádal 24.08.2021 online seminář pro žadatele v dotačních programech Úřadu vlády ČR v oblasti lidských práv. Na semináři byly představeny změny v dotačním programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením, pravidla pro podávání žádostí o poskytnutí dotace v oblasti lidských práv, nejčastější chyby při čerpání dotací a dále byla vysvětlena práce s webovou aplikací pro správu dotačních řízení na rok 2022.

Mezinárodní seminář Tvorba a používání indikátorů pro měření implementace Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením

Mezinárodní seminář zaměřený na naplňování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením v ČR se konal 09.09.2021 v Lichtenštejnském paláci v Praze. Seminář byl pořádán ve spolupráci veřejného ochránce práv, Úřadu vlády ČR a Agentury EU pro základní práva.

V ČR žije přes 1,1 milionu lidí se zdravotním postižením, některá data o jejich situaci jsou dostupná z různých zdrojů již dnes, jiná u nás dosud nikdo nesleduje. Proto navrhl

zástupkyně ombudsmana soubor ukazatelů (indikátorů) pro čtyři články Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, které se nejvíc prolínají do života lidí se zdravotním postižením. Ty zaručují život bez diskriminace (čl. 5) s co nejmenší mírou omezování svéprávnosti (čl. 12), podporují nezávislý způsob života (čl. 19) a stanoví právo na práci (čl. 27). Indikátory by mohly v budoucnu ilustrovat, jak si ČR vede v naplňování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Souhrnná zpráva o stavu přístupnosti veřejné správy a veřejných služeb pro osoby se zdravotním postižením

Souhrnná zpráva o přístupnosti veřejné správy a veřejných služeb pro osoby se zdravotním postižením byla vytvořena v rámci Odborné skupiny pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb, jejím hlavním cílem bylo vytvořit souhrnný dokument, který by mapoval stav přístupnosti v oblastech, které s činností státní správy a výkonu veřejných služeb souvisejí, a který by upravoval relevantní právní úpravu na národní i mezinárodní úrovni. V průběhu tvorby však byla tato původní myšlenka rozšířena a do zprávy byl zahrnut i budoucí vývoj v oblasti přístupnosti, jelikož se momentálně nacházíme v období, které přináší řadu velkých změn.

Vzhledem k úzké spolupráci s organizacemi na podporu osob se zdravotním postižením jsou obsahem zprávy i konkrétní návrhy na zlepšení v jednotlivých oblastech. Těchto oblastí je celkem 10 (Komunikace a jednání s úřady, Přístupnost informací a internetových stránek, Přístupnost veřejných služeb v oblasti zaměstnanosti a sociálního zabezpečení, Volby, Bezpečnost a ochrana obyvatelstva, Přístupnost budov, Přístupnost v oblasti veřejné dopravy, Přístupnost v oblasti kultury, Přístupnost výrobků a služeb, Cestovní ruch). Oblasti se tedy dotýkají všech důležitých oblastí života a obsahují jak obecné požadavky na bezbariérovost, tedy na zajištění přístupnosti prostředí ve smyslu odstraňování fyzických bariér, tak přístupnost informací, internetových stránek, nastavení vhodného způsobu komunikace s lidmi s konkrétními druhy zdravotního postižení, ale i přístupu ke službám týkajícím se volného času, tedy zmíněná kultura a služeb cestovního ruchu. Díky této formě zpracování zprávy mohou být informace podkladem pro koncepční či strategické dokumenty, ale i v rámci novelizací dílčích právních předpisů. Zpráva však sama o sobě k žádnému plnění žádného z gestorů jednotlivých oblastí nezavazuje, její přínos je tedy pouze informační.

Mimo tohoto informačního přínosu pro subjekty státní správy může být i vodítkem pro samotné lidi s postižením, kteří mohou jejím prostřednictvím získat důležité informace o tom, jaké služby jsou přístupné či jaké služby by přístupné být měly, a zároveň získají i informace o tom, na koho se mohou obrátit, pokud v dané oblasti narazí na nějakou bariéru. Zpráva tedy poskytuje souhrnné a ucelené informace o současném stavu, právní úpravě, budoucím vývoji, shrnuje problémy v oblasti přístupnosti, které identifikovaly organizace hájící zájmy lidí s postižením, a seznam institucí zodpovědných za dodržování nastavených pravidel.

Souhrnná zpráva byla 15.02.2021 předložena vládě ČR pro informaci.

Průzkum přístupnosti studia pro osoby se zdravotním postižením na vysokých školách

Sekretariát Výboru realizoval průzkum v oblasti přístupnosti studia pro osoby se zdravotním postižením na vysokých školách. Cílem průzkumu bylo zmapování zkušeností a zjištění aktuálního stavu v této oblasti a získání informací o přijatých opatřeních na podporu studia osob se zdravotním postižením na jednotlivých vysokých školách a jejich fakultách, o počtu studentů se zdravotním postižením, o technickém a materiálním vybavení pro tyto studenty či jim poskytovaných službách.

Průzkum byl realizován v souvislosti s opatřeními Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, konkrétně cíle 8.4. - Zvýšení přístupnosti vysokých škol pro studenty se zdravotním postižením, který zahrnuje 4 opatření týkající se např. vyrovnávání příležitostí při přijímacím řízení, sledování charakteristik skupiny studentů se specifickými potřebami, finanční podpory revitalizace a výstavby prostor vysokých škol s ohledem na jejich využívání studenty se specifickými potřebami či kompenzaci zvýšených nákladů souvisejících s jejich studiem v akreditovaných studijních programech.

Průzkum byl realizován metodou dotazníkového šetření, kterého se zúčastnily veřejné i soukromé vysoké školy. Osloveno bylo 23 vysokých škol univerzitního typu prostřednictvím 146 fakult a 36 soukromých vysokých škol. Vyplněný dotazník zaslalo 106 fakult a 18 soukromých vysokých škol.

Průzkum byl prezentován na zasedání Výboru dne 21.10.2021.

Členové Výboru a zaměstnanci sekretariátu informují o existenci a činnosti Výboru na tuzemských i zahraničních konferencích a setkáních odborníků.

Zaměstnanci sekretariátu Výboru se v roce 2021 účastnili zejména následujících akcí:

- Jednání výběrové komise ceny MOSTY 2020 (09.02.2021, Praha, sídlo Národní rady osob se zdravotním postižením ČR)
- Jednání pracovní skupiny k zavádění metodiky Easy to read (15.09.2021, Praha, pořadatel Ministerstvo vnitra)
- Kulatý stůl s evropskou komisařkou Helenou Dalli, zmocněnkyní vlády pro lidská práva Helenou Válkovou a zástupci Výboru, Rady vlády pro lidská práva, Rady vlády pro rovnost žen a mužů a Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (16.09.2021, Praha, Zastoupení Evropské komise)
- Slavnostní vyhlášení ceny MOSTY 2020 (21.09.2021, Ostrava, pořadatel Národní rada osob se zdravotním postižením ČR)
- Fórum sociálních služeb 2021 (01.10.2021, Praha, Hotel Vienna House Diplomat)
- Webinar při příležitosti představení zprávy Fóra pro lidská práva a Validity Foundation o institucionalizaci starších osob s postižením v ČR (19.10.2021, online – platforma Zoom)
- Jednání Sociální komise NRZP ČR k přípravě novely zákona o soc. službách (02.11.2021, Praha, sídlo Národní rady osob se zdravotním postižením ČR)
- Poděkování nejlepším dvojicím sbírky Bílá pastelka (15.11.2021, Praha, Rezidence primátora Hl. m. Prahy)
- Prezentace výzkumu v rámci projektu zaměřeného na postavení lidí s mentálním nebo psychosociálním postižením jako obětí trestných činů (23.11.2021, online – platforma Zoom)

Sekretariát pravidelně sleduje prezentaci tématu zdravotního postižení i ohlasy médií na činnost Výboru.

III.4. Spolupracující organizace

- a) státní a samosprávní**
- ministerstva;
 - zdravotní a sociální výbory Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR;
 - Státní fond dopravní infrastruktury;
 - Český statistický úřad;
 - krajské úřady;
 - vysoké školy;
 - speciální školy;
- b) nestátní**
- Národní rada osob se zdravotním postižením ČR (poradní orgán Výboru);
 - Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR;
 - Svaz českých a moravských výrobních družstev;
 - Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel;
 - Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR;
 - Asociace občanských poraden;
 - Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR;
 - a další spolky osob se zdravotním postižením.

Výbor spolupracuje se všemi rezorty, které nějakým způsobem ovlivňují řešení oblastí týkajících se lidí se zdravotním postižením. Nejdůležitější z nich mají zastoupení přímo ve Výboru.

Hlavním partnerem Výboru je Národní rada osob se zdravotním postižením ČR (dále jen „NRZP ČR“), která je největší střešovou organizací osob se zdravotním postižením v České republice. Tím Výbor zajišťuje spolupráci státní sféry s nestátní, tj. s organizacemi osob se zdravotním postižením, které se prostřednictvím NRZP ČR mohou na činnosti Výboru přímo podílet.

Sekretariát Výboru je ve styku i s dalšími organizacemi osob se zdravotním postižením a rovněž státními, samosprávními i nestátními zařízeními poskytujícími sociální služby a vzdělání osobám se zdravotním postižením (zařízení sociálních služeb, speciální školy, speciálně pedagogická centra atd.). Zaměstnanci sekretariátu zastupují Výbor na akcích těchto organizací.

Kromě přípravy stanovisek k materiálům pro vládu ČR se sekretariát Výboru také účastnil prostřednictvím zmocněnkyně vlády pro lidská práva legislativního procesu připomínkováním právních předpisů z hlediska jejich možného dopadu na osoby se zdravotním postižením. Nově připravované nebo novelizované právní předpisy sekretariát rozesílá v elektronické podobě NRZP ČR, která materiály dále distribuuje svým členským organizacím, dále Asociaci organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých ČR, Pražské organizaci vozíčkářů a Za sklem o. s. Organizace osob se zdravotním postižením mohou své připomínky k právním předpisům zasílat jednotlivým předkladatelům samy nebo je mohou zaslat sekretariátu Výboru k dalšímu využití. Sekretariát Výboru připomínky předkládané organizacemi soustřeďoval, vyhodnocoval a předával je zmocněnkyni vlády pro lidská práva k uplatnění. Zaměstnanci sekretariátu se osobně účastní projednávání připomínek. Sekretariát Výboru spolupracuje s relevantními rezorty na nových koncepcích specializované legislativy týkající se občanů se zdravotním postižením.

Sekretariát poskytuje odborné konzultace z oblasti právní ochrany osob se zdravotním postižením a informuje organizace o změnách v legislativě, které se týkají jejich problematiky.

III.5. Cílová skupina

Osoby se zdravotním postižením se všemi typy zdravotního postižení, jejich rodiny a organizace osob se zdravotním postižením.

III.6. Porovnání zamýšlených cílů s cíli dosaženými

V roce 2021 bylo naposledy hodnoceno plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015-2020. Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015-2020 v roce 2020 a jeho celkové zhodnocení byla projednána vládou ČR 23.08.2021.

Na základě porovnání splněných úkolů s původními záměry i z hodnotících zpráv jednotlivých rezortů, institucí a Národní rady osob se zdravotním postižením ČR vyplývá, že Národní plán uložené úkoly a cíle převážně naplnil, neboť rezorty a instituce ve větší míře uložená opatření ve stanovených termínech postupně realizovaly. Za rok 2020 bylo splněno nebo průběžně plněno 112 opatření, částečně splněno bylo 1 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 12 opatření. Převážná většina z nesplněných opatření byla přenesena do nového Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, který je strategickým dokumentem navazujícím na předchozí Národní plán.

III.7. Zhodnocení činnosti

Činnost Výboru je zabezpečována prostřednictvím jeho sekretariátu. Výbor se v roce 2021 sešel třikrát k projednání nejzávažnějších problémů, které spadají do působnosti více rezortů. Hlavními tématy jednání Výboru byla zejména Zpráva o plnění opatření Národního plánu v roce 2020 a jeho celkové zhodnocení, Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, stav realizace Strategie reformy psychiatrické péče, realizace projektu Úřadu práce ČR k zaměstnávání lidí se zdravotním postižením a Průzkum přístupnosti studia pro osoby se zdravotním postižením na vysokých školách.

Dále se Výbor věnoval koordinaci Národního rozvojového programu mobility pro všechny.

Výbor se v roce 2021 zabýval přípravou a realizací XXVIII. ročníku Ceny Výboru za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a fotografické soutěže Děti a zdravotní postižení.

Oddělení sekretariátu Výboru také ve spolupráci s Úřadem vlády ČR realizovalo dotační program Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených pro rok 2021.

Lze konstatovat, že Výbor i v roce 2021 uložené úkoly řádně plnil a účinně napomáhal k procesu integrace lidí se zdravotním postižením do společnosti.

IV. VÝSTUPY

IV.1. Přednášky

Mgr. Blanka Espinoza:

- Seminář k Národnímu rozvojovému programu mobility pro všechny - Bezbariérová města a obce (11.05.2021, online - platforma Zoom, pořádaný krajskou pobočkou Libereckého kraje NRZP ČR)
- Seminář k Národnímu rozvojovému programu mobility pro všechny - Bezbariérová města a obce (11.11.2021, online - platforma Zoom, pořádaný krajskou pobočkou Plzeňského kraje NRZP ČR)

IV.2. Výstupy na internetu

Internetové stránky Výboru <http://vvozp.vlada.cz> jsou součástí stránek Úřadu vlády ČR a obsahují veškeré informace a dokumenty Výboru v českém jazyce a nejdůležitější kapitoly i v jazyce anglickém. Jsou zde zveřejňovány zápisy ze zasedání Výboru i odborných skupin, termíny konzultačních dnů a výzvy k předkládání záměrů bezbariérových tras v rámci Národního rozvojového programu mobility pro všechny, výzvy k předkládání projektů do dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením, výzvy k přihlášení děl do soutěže o Cenu Výboru za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a fotografické soutěže, pozvánky na semináře a konference pořádané Výborem a další aktuality. Internetové stránky obsahují i důležité odkazy na stránky tuzemských i mezinárodních organizací, které se zabývají problematikou zdravotního postižení. Sekretariát Výboru je povinen dodržovat formu i vizuální podobu stránek předepsanou pro poradní a pracovní orgány vlády ČR.

Na internetových stránkách Výboru byly v roce 2021 publikovány tyto dokumenty: Výroční zpráva Výboru za rok 2020, Zpráva o plnění opatření Národního plánu v roce 2020 a jeho celkové zhodnocení, Opční protokol k Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením, Průzkum přístupnosti studia pro osoby se zdravotním postižením na vysokých školách, pozvánky na akce Výboru a tiskové zprávy např. k jednáním Výboru, jeho odborných skupin nebo k vyhlášení výsledků Ceny a fotografické soutěže.

IV.3. Materiály a připomínková řízení

Přehled Výborem projednaných a schválených materiálů, které byly předloženy vládě ČR k projednání nebo pro informaci:

- Souhrnná zpráva o stavu přístupnosti veřejné správy a veřejných služeb pro osoby se zdravotním postižením,
- Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015-2020 v roce 2020 a jeho celkové zhodnocení.

Sekretariát Výboru uplatňoval připomínky k legislativním i nelegislativním materiálům prostřednictvím zmocněnkyně vlády pro lidská práva.

Druh výstupu	Počet celkem	Vláda		
		Vzala na vědomí	schválila usnesením	odmítla
Zpráva pro vládu ČR	1		1	-
Zpráva pro mezinárodní instituce	-	-	-	-
Informace pro vládu ČR	1	1	-	-
Návrh nelegislativních opatření	-	-	-	-
Návrh legislativních změn	-	-	-	-
Přímá účast na připomínkovém řízení:				
- posouzeno legislativních návrhů	9			
- připomínky předané k uplatnění	7			

V. ROZDĚLENÍ DOTACÍ

Rozhodnutím vlády ČR (usnesení ze dne 19.09.2007 č. 1062) je od roku 2008 dotační program **Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením**¹ (dále jen „Podpora spolků ZP“) financován z kapitoly 304 Úřadu vlády ČR. Program je zaměřen na podporu spolků osob se zdravotním postižením s celostátní působností. Na tento dotační program byla ve státním rozpočtu pro rok 2021 vyčleněna částka 22.500.000 Kč.

Prostřednictvím sekretariátu Výboru vyhlásil Úřad vlády ČR pro rok 2021 výzvu k předkládání žádostí o finanční podporu z dotačního programu Podpora spolků ZP s termínem uzávěrky do 21.09.2020. Sekretariát Výboru přijal celkem 55 žádostí spolků osob se zdravotním postižením s požadavkem v celkové výši 37.112.458 Kč. Předložené projekty posuzovala devítičlenná Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora spolků ZP (dále jen „Komise“). Po vyhodnocení projektů Komisí bylo Úřadem vlády ČR finančně podpořeno 31 projektů, rozděleny byly finanční prostředky ve výši 24.157.049 Kč².

V rámci dotačního programu byly podpořeny projekty obsahující následující aktivity:

- A) Mezinárodní spolupráce v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením;
- B) Účast na realizaci veřejných politik, které se týkají osob se zdravotním postižením, a sledování jejich naplňování;
- C) Vzdělávací a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením;
- D) Organizačně administrativní servis v rámci svépomocných aktivit spolků osob se zdravotním postižením.

Z celkové poskytnuté částky 24.157.049 Kč bylo při finančním vypořádání k 15.02.2022 vráceno 138.700,46 Kč (jednalo se o vratky 10 organizací).

¹ Dříve Podpora veřejně účelných aktivit spolků zdravotně postižených.

² Finanční prostředky byly navýšeny provedením rozpočtového opatření, a to přesunem finančních prostředků z mimorozpočtových prostředků, a to z neprofilujících nároků z nespotebovaných výdajů.

V rámci následných a veřejnosprávních kontrol konaných Odborem interního auditu a kontroly Úřadu vlády ČR byly provedeny v roce 2021 kontroly věcného plnění na dálku u 9 příjemců dotací:

Následné kontroly v roce 2021

- KLUB PŘÁTEL ČERVENOBÍLÉ HOLE z. s.
- Czech Deaf Youth, z.s.
- Achilleus z. s.
- České ILCO, z.s.
- Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky, z.s.
- ANGELMAN CZ, spolek
- SDMO – Sdružení pro komplexní péči při dětské mozkové obrně, z. s.
- Pacienti IBD z.s.
- Společnost pro mukopolysacharidosu, z. s.

Dále v rámci kontrol zaslaly všechny organizace za rok 2021 závěrečné zprávy včetně informací o finančním čerpání dotace.

Pro rok 2022 vyhlásil Úřad vlády ČR prostřednictvím sekretariátu Výboru další výzvu k předkládání žádostí o finanční podporu projektů. K termínu uzávěrky 20.09.2021 přijal sekretariát Výboru 50 žádostí spolků osob se zdravotním postižením v celkové výši 38.501.641 Kč. Pro finanční podporu projektů realizovaných v tomto dotačním programu byla ve státním rozpočtu pro rok 2022 vyčleněna částka 22.500.00 Kč.

VI. ZAHRANIČÍ

VI.1. Členství v mezinárodních institucích

Sekretariát Výboru je zastoupen v Disability Platform (Platforma pro otázky zdravotního postižení) při Evropské komisi. Platforma nahradila v říjnu 2021 činnost dosavadní High Level Group on Disability (Odborná skupina pro otázky zdravotního postižení). Sekretariát je zastoupen také v European Personnel Selection Office - Equality, Diversity & Inclusion network (sít' národních koordinátorů pro rovnost a inkluzi u Evropského úřadu pro výběr personálu).

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR – poradní orgán Výboru – je členem Rehabilitation International (Federace národních a mezinárodních organizací a agentur), Disabled People's International (mezinárodní organizace sdružující organizace řízené osobami se zdravotním postižením), European Disability Forum (Evropské fórum osob se zdravotním postižením) a International Federation of Persons with Physical Disability (Mezinárodní federace osob s tělesným postižením).

VI.2. Účast na akcích pořádaných mezinárodními organizacemi

Účast na online zasedání Odborné skupiny pro otázky zdravotního postižení (High Level Group on Disability)

09.04.2021

Pořadatel: Evropská komise, GŘ pro spravedlnost, ředitelství pro rovnost, oddělení pro práva osob se zdravotním postižením
Téma akce: Evropská strategie osob se zdravotním postižením na období 2021–2030.
Účast: Mgr. Blanka Espinoza

Účast na online Konferenci k evropskému dni osob se zdravotním postižením
02.–03.12.2021

Pořadatel: Evropská komise a Evropské fórum osob se zdravotním postižením
Téma akce: Zdravotní péče po pandemii Covid-19, osoby se zdravotním postižením a digitální transformace, ochrana dětí se zdravotním postižením, vyhlášení Access City Award 2022, ceny pro nejlepší přístupné město.
Účast: Mgr. Blanka Espinoza

Účast na online zasedání Platformy pro otázky zdravotního postižení (Disability Platform)
15.12.2021

Pořadatel: Evropská komise, GŘ pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování, oddělení pro práva osob se zdravotním postižením
Téma akce: Ustavující zasedání platformy – schválení jednacího řádu a plánu práce na rok 2022, naplňování Evropské strategie osob se zdravotním postižením na období 2021–2030.
Účast: Mgr. Blanka Espinoza

Členové Výboru se účastní zahraničních akcí v rámci svého působení v rezortech resp. organizacích.

VI.2. Aktivita

Sekretariát Výboru je prostřednictvím členství v Disability Platform (dříve High Level Group on Disability) při Evropské komisi v bezprostředním kontaktu s nejaktuálnějším vývojem ve všech oblastech života osob se zdravotním postižením v rámci EU. Sekretariát Výboru dále mapuje a vyhodnocuje normativní akty EU vztahující se k problematice zdravotního postižení.

Sekretariát Výboru rovněž monitoruje a shromažďuje dostupné informace a relevantní dokumenty OSN, Rady Evropy a dalších mezinárodních organizací, stejně jako rozhodnutí mezinárodních soudních orgánů, které jsou významné z hlediska osob se zdravotním postižením. Získané informace sekretariát Výboru využívá pro svou další činnost.

VII. VÝDAJE V KČ ZA ROK 2021

Mzdy a platy zaměstnanců (hrubá mzda)	2.825.225,00
Povinné pojistné	309.546,00
Výdaje na tuzemské služební cesty	295,00
Výdaje na zahraniční služební cesty	0
Účast na školení a konferencích	0
Odměny členům PPOV (ne zaměstnancům sekretariátu)	0
Cestovné členů, případně expertů	181,00

Externí zakázky sledované podle PPOV celkem		679.435,00
z toho	OON - DPP	115.800,00
	OON – DPČ (včetně povinného pojistného)	563.635,00
	fakturované (včetně překladů)	0
Polygrafické služby		2.945,39
Překlady a tlumočení		22.161,00
Telefony		12.951,84
Účelově přidělené prostředky		0
Jiné přímo zjistitelné výdaje		0

Počet zaměstnanců podle platových tříd k 31.12.2021		z toho na částečný úvazek
Celkem	4*	-
platová třída 7 - 9	-	-
platová třída 10	-	-
platová třída 11	-	-
platová třída 12	1	-
platová třída 13	2	-
platová třída 14	1	-
platová třída 15	-	-

* Zaměstnanci pracující na základě dohody o pracovní činnosti nejsou zahrnuti.

VIII. PLÁN ČINNOSTI A ROZPOČET

VIII.1. Upřesněný plán činnosti na rok 2022

Výbor bude plnit především funkci koordinačního a poradního orgánu vlády ČR pro problematiku integrace a podpory osob se zdravotním postižením, tj. upozorňovat na závažné problémy osob se zdravotním postižením, které spadají do působnosti několika rezortů, a ty problémy, které přesahují pravomoci jednotlivých členů Výboru, doporučovat k projednání vládě ČR. Bude zaujímat stanoviska a předkládat doporučení k materiálům předloženým vládě ČR, které se týkají osob se zdravotním postižením.

Výbor bude kontrolovat plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, napomáhat jejich realizaci a vyhodnocovat účinnost jednotlivých opatření. V prvním pololetí roku 2022 proběhne první kontrola plnění Národního plánu, výsledky plnění budou předloženy vládě ČR k projednání.

Výbor bude monitorovat plnění Souboru opatření ke zlepšení situace života osob s PAS a jejich rodin.

V rámci Národního rozvojového programu mobility pro všechny bude Výbor sledovat realizaci projektů, která proběhla v roce 2021, projektů doporučených k financování pro rok 2022

a vyhlásí výzvy v jarním a podzimním kole k předkládání záměrů bezbariérových tras pro rok 2023. Bude i nadále koordinovat realizaci tohoto programu.

Výbor vyhlásí a bude realizovat XXIX. ročník Ceny Výboru za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení.

V rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením budou v rámci Úřadu vlády ČR zajišťovány podmínky pro administraci programu, tj. vyúčtování dotací z roku 2021, rozdělení dotací pro rok 2022 a kontroly správnosti a efektivity čerpání dotací. Úřad vlády ČR ve spolupráci s Odborem lidských práv a ochrany menšin a Oddělením sekretariátu Výboru vyhlásí výzvu k předkládání žádostí o dotaci v tomto dotačním programu pro rok 2023.

Sekretariát Výboru bude nadále připomínkovat návrhy právních předpisů z hlediska jejich možného dopadu na osoby se zdravotním postižením, spolupracovat s relevantními rezorty na nových koncepcích specializované legislativy týkající se lidí se zdravotním postižením a poskytovat odborné konzultace z oblasti právní ochrany lidí se zdravotním postižením.

Prostřednictvím zástupce v Disability Platform při Evropské komisi se bude sekretariát Výboru účastnit činnosti této platformy.

Výbor bude i nadále podporovat činnost svých odborných skupin.

VIII.2. Rozpočet na rok 2022

Předpokládané náklady budou přibližně odpovídat nákladům roku 2021.

VIII.3. Výhled činnosti a předpokládaný přehled výdajů na rok 2022

Výbor bude vykonávat činnosti a plnit úkoly vycházející z předchozích let a uložené Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, zejména pak bude poprvé monitorovat plnění opatření tohoto Národního plánu, která měla být plněna v roce 2021, a zaměří se také na opatření, která mají být plněna v roce 2022.

Výbor bude realizovat Národní rozvojový program mobility pro všechny, dotační řízení programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením a XXIX. ročník Ceny Výboru za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení.

Předpokládané výdaje jsou odhadovány přibližně ve stejné výši, jako jsou plánovány výdaje na rok 2022.

Zpracovalo Oddělení sekretariátu Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením
V Praze dne 03.05.2022